

første Begyndelse med en Grundfond af 8 Millioner Kroner, og denne Grundfond er ikke nogenlunde siden forøget. Den er blevet staaende, men Banken har arbejdet med fuldgod Kredit og til stor Velsignelse for Laantagerne i Sverig. Derimod har man i Norge fulgt en anden Vej; der har man ladet Grundfonden, saaledes som det tilskydes af Staten, vedblive at staa i et bestemt Forhold til den udlaaente Kapital. I Norge har man begyndt med en Grundfond af $\frac{1}{8}$ af Laanekapitalen, nemlig fra første Begyndelse af, fra 1851, 500,000 Specier, ligeoverfor en Udlaansmulighed af 4 Millioner, det er netop $\frac{1}{8}$. Senere har man succesfuldt forøget Laanebemyndigelsen og ydet et tilsvarende Tilskud til Grundfonden. Hvad der imidlertid har bevirket den store Forskel i Udviklingen af de to Hypothekbanker, den norske og den svenske, skal jeg ikke nærmere gaa ind paa, og jeg er heller ikke fuldkommen i Stand til at angive det, men det fattigste Forhold er, at medens den norske Hypothekbank allerede blev stiftet i 1851, har den i dette Dieblit kun udlaaent en Sum af cirka 70 Millioner Kroner, medens den svenske Hypothekbank, der først blev stiftet 10 Aar senere, nemlig i 1861, i dette Dieblit har en Udlaanssum af omtrent 320 Millioner. Det synes i alt Fald i Virkeligheden, at den særlige Garant, der er ydet den norske Hypothekbank, ikke har skaffet den enten i Udvikling eller i Kurs paa sine Papirer noget mærkeligt Forspring for den svenske. Jeg tror, at en fast Grundfond, saaledes som det her er foreslaaet, vil være fuldkommen tilstrækkelig til fra første Dieblit af at staffe de danske Hypothekbankobligationer en saa god Kurs paa Pengemarkedet overhovedet, at de derigennem tilveiebragte Udlaansmidler ville kunne ydes igjennem Kreditforeningslaan saa billige, som man ikke hidtil har kjendt her i Landet. Derved forstaar jeg Laan til 4 pCt., og som udaf de 4 pCt. tillige amortiseres. Derjom Sagen kommer i Udvalg, vil der jo blive nærmere Leilighed til at gjøre Rede for denne Betragtning. Her skal jeg kun gjøre den Bemærkning, at det af mig Anthedede støtter sig paa den Forventning, at danske Hypothekbankobligationer til $3\frac{1}{2}$ pCt. nu ville kunne udbringes paa Pengemarkedet til en Kurs af 95 Netto. Jeg tror, at ærede Medlemmer ville erkjende, at deri er ikke nogen Svindel, i alt Fald naar vi se hen til, at det er omtrent den Kurs, vort Nabolands $3\frac{1}{2}$ pCt. Obligationer med nogle og halvfjerdsindstyve Aars Amortisation i dette Dieblit har paa Pengemarkedet. Det er ingen Svindel at antage, at danske Hypothekbank-

obligationer til $3\frac{1}{2}$ pCt. med en passende Amortisation i dette Dieblit vil kunne udbringes til en Kurs af 95 Netto paa Pengemarkedet. Hvis de kunne det, vil der ogsaa kunne gives saa billige Laan igjennem Kreditforeningerne, som man hidtil ikke har kjendt, derved forstaar jeg Laan, hvor den egentlige Rente kun er $3\frac{1}{2}$ pCt., svarende til en Kurs af omtrent 95. Naar det ærede Medlem for Veile Amts 3. Valgfreds har støttet sin Tvivl om, at der skulde kunne naas billige Laan ad denne Vej, blandt Andet derpaa, at Administrationsudgifterne ville blive dobbelte og altsaa derigennem Byrden for Laantagerne større, og at denne $\frac{1}{16}$ pCt., som jo i Lovforslaget er angivet som Tilskud til Administrationen, vilde være aldeles utilstrækkelig, da maa det være mig tilladt at oplyse det ærede Medlem om, at den svenske Hypothekbanks Administrationsudgifter udgjøre $\frac{28}{100}$ pro Mille af hele Udlaanskapitalen, det vil med andre Ord sige, at de ikke ere meget over $\frac{1}{4}$ pro Mille af den hele Udlaanskapital. Jeg vil da henstille til det ærede Medlem, om det skulde være saa uforsynligt, at $\frac{1}{16}$ pCt. skulde være tilstrækkelig. Det vil jo maaske ogsaa være det ærede Medlem bekendt, at en stor Del af vore Kreditforeninger her i Landet kun forbruge lidt over 1 pro Mille om Aaret i Administrationsudgifter. Det er saaledes Tilfældet baade med den jyske Landbokreditforening og med Østfynernes Kreditforening, deres Administrationsudgifter ere kun omtrent $1\frac{1}{3}$ pro Mille om Aaret.

Det er imidlertid ikke blot paa det vide, solidariske Ansvar og paa den Støtte, Staten giver igjennem en betydelig Grundfond, at jeg grunder Forventningen om, at den danske Hypothekbanks Obligationer ville opnaa en høi Pris paa Verdensmarkedet, men det er ogsaa paa selve den Maade, hvorpaa Hypothekbanken styres, og den Maade, hvorpaa de, der ere de umiddelbare Laantagere hos Hypothekbanken, nemlig Kreditforeningerne, blive kontrollerede. Med al Respekt for de ærede første Taleeres Hævdelse af Selvfjærets Berettigelse paa dette Omraade, maa jeg dog tillade mig at gjøre de ærede Talere opmærksom paa, at saavidt mig bekendt, er det i alt Fald en ren Undtagelse, naar en Kreditforening her i Landet repræsenteres af Andre end af sine Debitorer, og jeg vil henstille, om det egentlig er et Moment, som er vel egnet til at give Kreditforeningerne særlig Tillid blandt dem, der udlaaene Penge. Jeg har ikke undersøgt Sagen nærmere, men saa vidt jeg mindes, efter hvad der tidligere er mig meddeelt, er der kun en Kreditforening her i Landet,